

DENIS komt van DIONYSIUS

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Griekse naam: 'Tot de (Griekse God van de wijn) Dionysius behorend' of 'aan Dionysius toegewijd'.

*

Dionysius in de mythologie

Dionysius is een zoon van oppergod Zeus en van Semele. Hij wordt vereerd als de god van de wijn, die mensen benevelt of in roes en extase brengt. Hij wordt afgebeeld in een dierenvel, meestal dat van een panter of een ree; zijn hoofd was omkranst met klimopbladeren. Zijn eredienst was altijd uitbundig, feestelijk en lawaaiërig.

*

Bijzonderheden

Gemeten over de jaren 1990-1994 stond **Denis** op een gedeelde 10e plaats op de lijst van populairste jongensnamen in Nederland.

*

Dionysius van Parijs, Frankrijk; bisschop & martelaar met Rusticus en Eleutherius; † **ca 250**.
Feest 9 oktober.

Het enige dat we met zekerheid over deze heiligen weten, is dat zij bestaan hebben. Al het andere berust op legende. Hij zou met zijn beide medehelpers door paus Clemens († 97) naar Gallië (= ongeveer het huidige Frankrijk) zijn gestuurd. Hij wist vele mensen voor het geloof in Jezus te winnen. Toen kwam het bericht dat de keizer van Rome, Domitianus, de christenen wilde dwingen aan de goden te offeren. Dat deden ze natuurlijk niet, want zij wilden hun eigen God, de Vader van Jezus, niet verraden. Maar vanuit Rome kwam de beruchte prefect Fescennius naar Parijs om tegen de christenen op te treden. Fescennius trof Dionysius aan op het moment dat hij aan het preken was voor het volk. Hij gaf onmiddellijk bevel hem te arresteren en vast te binden met de ruwst mogelijk touwen. Zo kwam Dionysius tezamen met zijn beide gezellen tegenover de vertegenwoordiger van de keizer te staan. Van een eerlijk proces was geen sprake. Om te beginnen werden de drie door soldaten gegeseld, net als Jezus destijds! Vervolgens werden ze in de gevangenis geworpen. Nu was het de bedoeling dat ze in een openbare voorstelling voor de leeuwen zouden worden geworpen. De beesten waren met opzet de afgelopen tijd niet gevoederd. Maar op het moment dat de dieren zich op Dionysius wilden storten - aldus de legende - maakte hij een kruisteken. Daarop vlijden de beesten zich aan hun voeten neer als makke lammetjes. Nu werden de drie weer naar de andere christenen in de gevangenis teruggebracht. De volgende dag werden ze onthoofd. Maar het lichaam van Dionysius richtte zich onmiddellijk weer op, nam het afgeslagen hoofd in de handen en wandelde er wel twee mijlen mee verder: namelijk vanaf Montmartre (verbastering van het Latijnse Mons Martyrum = Martelarenberg) tot aan de plaats waar het stoffelijk overschot zijn laatste rustplaats zou vinden: de huidige kloosterkerk in het plaatsje Saint-Denis, vlakbij Parijs. Denis is de Franse benaming voor Dionysius.

In vroeger tijden was zijn verering zo populair dat er rond zijn feestdag allerlei weerspreuken en boerengezegden zijn ontstaan:

'Goede brave Sint Denijs, geef ons vuur en weinig ijs.'

'Helder weer op Sint-Denies meldt gewoonlijk een sterke vries.'

'Regen met Sint Denijs voorspelt winterweer met weinig ijs.'

'Sint Denijs mee water deugt ni voor de patater'

'Wind en koude op Sint Denijs brengt er de boeren van de wijs.'

Naar aanleiding van Sint Dionysius merkt Kimpel op dat de namen van zijn gezellen Rusticus en Eleutherius in de Griekse mythologie eretitel waren voor de wijngod **Dionysius**: Rusticus = 'bij het platteland behorend' en Eleutherius = 'bevrijder'. Volgens hem moest het verhaal over de heilige Dionysius over drie personen gaan, omdat aldus het beeld van de Drievuldigheid werd opgeroepen.

[In: Engelbert Kirschbaum (begründet), Herausgegeben von Wolfgang Braunfels 'Lexikon der christlichen Ikonographie' Rom/Freiburg/Basel/Wien, Herder, 1990 ISBN 3-451-21806-2, Sechster Band kol.62.]

*

Er zijn nog talloze andere heiligen die Dionysius heten.